TARIRI

Sarangani Bilaan

TARIRI

MARSHBURN PRESS
1973

Text in Sarangani Bilaan
adapted from the book **Tariri My Story**
by permission of Harper and Row
New York, N.Y., U.S.A.

00.18-773-5.3C 40.120P-33020MCPZ

Printed in the Philippines

Gablà di Liblu Ani

Ani santulen tulen kene Tariri. Kenen i datù i dad to dnagit Sapra, mnè dtù di Peru satu banwe dtù di Amerika del Sur. Én i kenen kagatbul tatî gal mngayu na tuad mati i dad to. Kabay nun kel lwe Amerikana déén di dale. Mnè ale déén, du gambet ale talù i dad Sapra. Kafnge én mubad ale tnalù i Dwata na tamdò ale dale Tariri. Bay di takafaglut Tariri tamgili i nawan.

Nubadmi én santulen ani di Blaan, du fye matdel én nawayu.

Tariri

TARIRI

Agu dnagit kene Tariri. Ani santulen gablà di knègu kye, du di kye ku sasè nawami én galmi lingag na tuadmi gal tlo én dagit i dad busaw. Na galmi tlo én sewe na danfumi i tabakù én ulu i dad to sasè nawa. Faglut gami di dad to nun loos, na toomi knayè én dnagit kene Kelegokan. Én galmi nimò di là fa gami gmadè i kaglut.

Déén i gumnè i dad dememi di kilil i bong yéél dagitan Yongkantari. Én galla nimò i dmulak i sdè na dad anuk di lam bnas. Na fanngayula én dad deme dad to.

Én fùgu dnagit kene Totarika. Too kenen labè. Na màgu én galan deme mngayu, na agas i galla nebe.

Nasumata i dagit i màgu. Kenen i satu too mdatah to na too mgal. Kenen too datù. Too nimen i dad to én màgu.

Di satu duh, man màgu di deg, "Fgal ge. Nang ge likò, du fye gambet ge deg." Gami i gal dnagit Sapra. Én galmi fnati én dad dad to dnagit Hibado. Too dee dù di gami i mati i dad Hibado. Ku gal ale mngayu gal ale samtiang man lwe i agas. Galla tdò én dad falami lagi

demela gablà di kasaglà, du ku ale mdak én to na ku nun fa gdè nawan, dekla én dad falami lagi demela na uman ndak du fye gafles mati. Ani i galla tdò di dad demela, du ku taale gamfati too tuad midul én klabèla.

Én dù i tdò én màgu deg. Gal agu samnagin di dad flanekgu du fye too gu gmadè. Tamdò én flanek mà deg gablà di kaklang ulu, du én dad fùgu én i tnanin tamdò gablà di kaklang ulu. Na manla, "Ku kamlang kun i ulu nang kun tnibe di safèd i ulu, bay tnibe di foon i lial. Kafdu én nsak én ulu di yéél du fye kufas."

Dtù ku sinto i gamfati na gamgaklang ulu kenen mgimò too mdatah to. Na agu mgimò too mdatah to du dee i gfatigu.

Na kantogu gadè én gablà di kasaglà, balù là gami dee fakay gami nan matu di kasaglà. Nun satu duh alò gami fat. Kel gami dtù di satu bali i dad Hibado, bay là ale déén du mila ale dtù di bnas du salbuni ale. Kitemi dale kantomi ale tnimbak. Tnimbakla gami bay landè mati di gami, bay di dale nun mati. Deg i gamfati i satu Hibado. Kenen i satu too mdatah to di banwela. Too gu mayè du gfati gu én gumdatahla. Kafnge én mulê gami.

Nun satu duh lingegu na nun Amerikana kel déén di gumnèmi, du nun demegu sgalak tmulen deg na salu dini én lwe libun Amerikana. Kaklingegu én too

sasè kalbut nawagu du malwe gu ku nun dad to bukay salu di gumnèmi.

Smalek agu di demegu sgalak. Tan kè i duenla mayè salu dini? Fadê ku nladla én tanaito? Tnimel én demegu sgalak. Hae én sa kè, i nwèla dini. Bay mulé kenen du kasfuba én timelan deg.

Di satu duh samfulê én demegu sgalak déén di gami du mdek gami mimò i bali gumnè én lwe libun Amerikana. Mebe kenen i dad saul. Na manan di gami, "Ani febe i lwe dad libun di gamu du fye mimò gamu i balila. Mnè ale dini di safédyu du tamdò ale di gamu i tnalù i Dwata."

Fakay én di deg du di kye tnulen gami i dad munah to na nun, kun, Dwata. Na fakay dù du too gu mayè mite dad libun bukay. Kafnge én mimò gami bali gumnèla du fye gasilmi ale teen.

Na di là mlo kel én lwe libun Amerikana smakay i bong érflano. Too gami tikeng du én i tnanin kitemi i érflano. Too bong i érflano én. Fdanà déén di tah i bong yéél. Na balù likò gami knean tuad gami flani di érflano.

Knaol i dad libun mdà di lam érflano too gami tikeng du too ale futê. Mulé én dad libun di gami, na tatî gami alò geye di dale. Nagot i satu libun én kmalgu, na too gu tikeng du landè kagatbulmi én maglimano.

Tnabengmi ale mebe i dad kandeenla dtù di balila. Too ale fye neye du bulaw én wakla. Én i dagitla Lori uman Doris. Umangu snalek én demegu sgalak. Mangu di kenen, "Tulenam deg ku tan én toola nwè dini." Na tnimel agu én demegu sgalak "Toola kayè samtulen gablà i Dwata dini di gamu. Bay funayu ale tdò én gamu talù, du ku tafulung ale talù én gamu talù, klola samtulen di gamu gablà i Dwata." Na nun nebela dad bulung. Di falami ale fa kel too gami likò mlo én bulung fa, du man nawami ku gamgilu.

Tambù Lori uman én demen gambet én gami talù. Kayèla ku gasil ale gamlabat, bay là fa matlu én ktalùla. Én duengu tamdò dale klit i duh, du fye gasil ale fulung én gami talù.

Di tah kgadèla én gami talù klola fa tmulen gami gablà di Dwata. Kenen i mdatah én mimò gito. Bong nawan gito du dekan i tingaan Jisas du fye galwà ito di salà. Na galgu fandam, "Fye kè ku smalig agu kene Jisas." Bay gal lwe én gugsalu i nawagu. Na gal agu tuad faldam. Én duengu tafaglut dale Lori uman Doris. Na tuad agu gal minum i dad gamlangal.

Nun satu butang minum gami i dad gamlangal dtù di baligu. Kafnge én talangal gami na kanto gami saglà. Mila Lori uman Doris dtù di bnas du too sasè i klikòla. Kakwalan flabè i yaangu deg. Na manan di

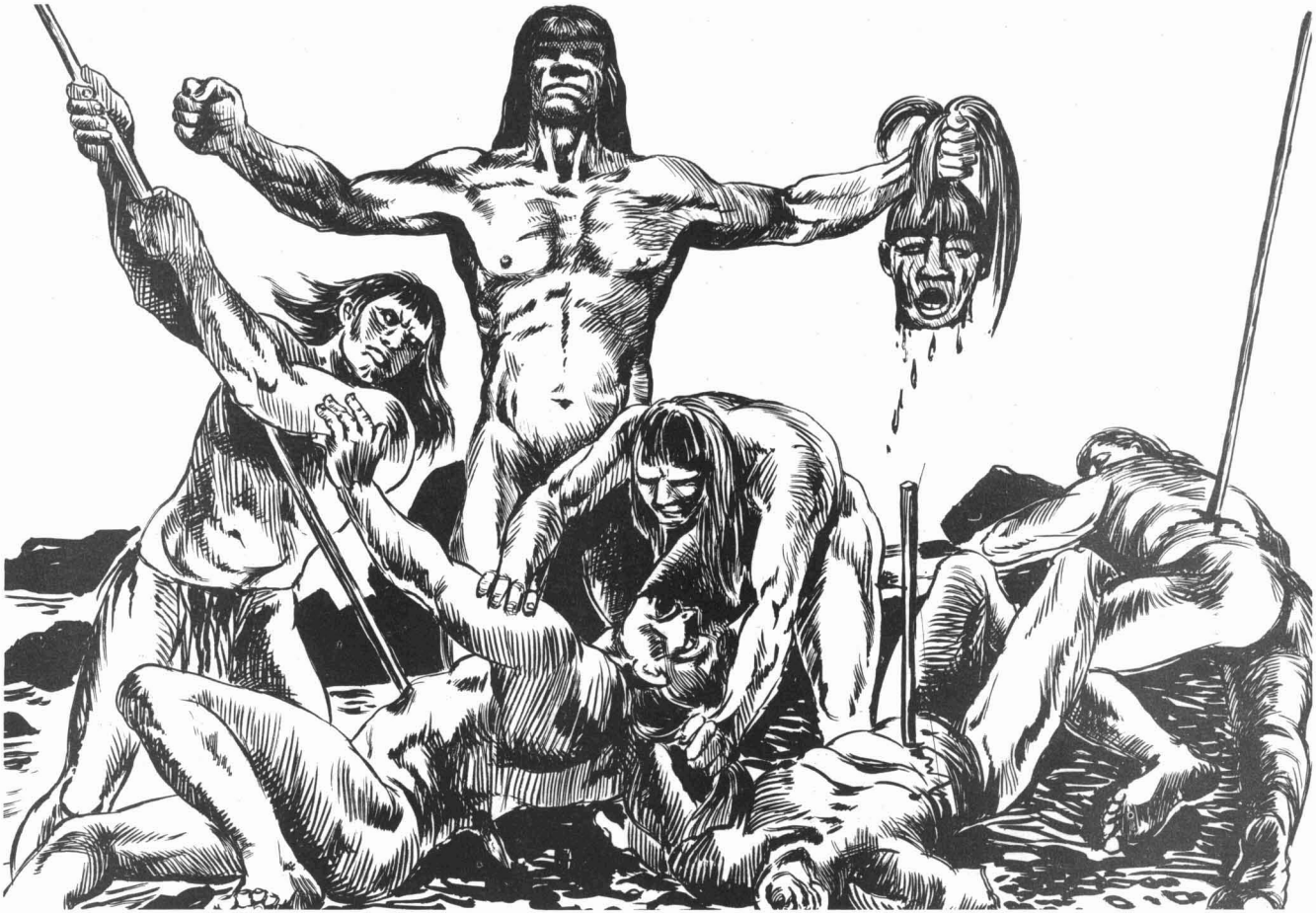

deg, "Là ge kè myà? Mila ale Lori malbutang du too ale likò. Nang gamu tuad minum dini. Ku minum gamu di dad gamlangal dtù gamu di gumawag.

Na too sasè klidù nawagu. Na mangu di dad demegu, nang ito nan minum i gamlangal, na nang ito tuad saglà du too likò ale Lori uman Doris. Too gu mlidù du gamgimò agu i sasè. Kafnge én talalòmi ale Lori uman Doris du fye mulê ale dtù di balila.

Nun satu duh salu Doris dtù di gami du tamdò gablà di Dwata. Tulenan gami gablà ku Jisas. fafati kenen du fye galwà ito di salaito. Litean i alob én salaito. Too gu lehew di kaklingegu én. Glansang Jisas di klus, mati kenen du msò gito di salà. Too gu mayè flinge én santulen gablà di kene Dwata.

Nun satu duh sasè i nawagu. Bay kanto kel én dad demegu Sapra di baligu. Na tauman gami minum i dad gamlangal. Na baling tuad sasè i nawagu. Kayègu salu dtù di to nun loos du fan agu fbulung, bay gafaldamgu én man Lori di deg, na là mayè Dwata ku fbulung agu di to nun loos.

Na mangu di dale. Alò moon di mdu ani i ksalugu dtù du too sasè i nawagu. Di kaklinge ale Lori too sasè i klidù i nawala.

Tulen én lwe dad libun di gami gablà di kagu Jisas di tah i lanaw, na di kgal, kun, i nus uman i malbang

lwek. Na balù én to datù mati fakayan nto, na fnean ge dtù di banwen tah langit, fandà én tuad agu faldam na landè deme gambet ku Jisas. Too kenen mtulus. Na too kayè ale Lori ku smalig gami di ku Jisas.

Lwe i gal gugsalu én fandamgu. Làgu fa glabat ku tan i fye, du én i deg knalam én gal sbanò na gal minum i gamlangal, du ku smalig agu di Dwata là nan fakay ku mimò agu én sasè. Bay ku là agu nan manò snilo agu én dad demegu, na tuadla man di deg na ise agu nan mdatah to. Bay tuadgu fandam én gablà di Dwata.

Nun satu duh mulê agu mdà di gudmulakgu. Na tlo agu Doris, "Flanek gasil ge." Smalek kenen ku kilen nan ksaliggu ku Jisas. Na manan deg, "Fye ku smalig ge nan di mdu ani."

Tnimelgu kenen. "Hae, ani nan ksaliggu kenen." Di kagmangu én too lehew i nawagu. Na tamlo agu ku Jisas. Mangu, "Dwata nalobam agu di liteam, na banlém agu én falami fandam. Nweam én sasè ukumgu. Toogu nan nimen én ge knayè."

Na fandà én tulen gu di deme én gablà di deg kafaglut. Tnulengu dù én deg dad deme Sapra. Tambù di ktulengu dale, smalig nan én dad demegu di ku Jisas. Na smalig dù én deg dad ngà.

Nun satu duh kel én dad deme Sapra mdà di lagad. Smakay ale i bong aweng landè salman. Làmi gadè ku

Tariri uman Lori

tan i natudla. Bay man én yaangu di deg. Fadê ku matud ale manò. Bay mangu là én du gaked i màgu.

Knaolla di aweng, tatî ale fles dtù di baligu. Na mangu di dale,, "Lew, myak gamu dye, na sudeng gamu." Myak ale bay là ale sudeng, tatî ale tadag na tuad ale fteneng di deg. Na mangu di dad ngàgu, "Ftafid gamu, na fye ku mnaol gamu."

Kaklingela én mangu, nasadla én sinafangla na tdòla di deg. Kanbitla én sinafang bay là btù tatî alò latsà. Kafnge én nwègu én deg sinafang. Na én tademela sbulaw én feggu, bay là kenen matu. Na umanla nwè i sinafangla du umanla neye ku btù. Na én tatadè agu. Kafnge én mila gu dtù di bnas. Too gangad én seeygu. Lanwà i litè i ilunggu, na mutà agu fa litè. Man nawagu ku mati agu nan. Fan là agu galnawa, bay tamlo agu di Dwata, "Mà tnabengam agu, tnabengam agu beg. Kandom agu beg."

Na tasnaklalangla agu salu dtù di bali én demegu sgalak. Na bnulungan agu, na man nawan ku mati agu du too sasè i katigdàgu.

Là déén ale Lori di kagseeygu. Di takgadèla tnimbak agu én tafafngéla agu én érflano. Nebela gu dtù di gumnèla na dtù tamgulê agu. Too kamdo i Dwata deg, du ku là agu tnabeng i Dwata là agu kè mto. Di là

mlo lingemi na tauman fool én dad to mati én feggu. Na kayè én dad demegu ku fanlaabmi ale du uman fnati.

Kafnge én tanwèmi én dad sinafang na tamdà gami. Na di tamlani gami di dale, lwe nan én gugsalu i nawagu, du tagafaldamgu i Dwata, du smafà agu di kenen là nan mimò sasè. Én duen là fakay ku fnatigu én dad to én. Di kbutangan tagakfèmi ale, na mangu di dad demegu nang ito ale fnati, bay nebeito ale dtù di dad sundalu du fye madlà ale. Tuad ale mngel na fakdo ale di gami. Too sasè i klikòla. Làmi ale nan fnati du too bong nan nawagu dale du agu mimen nan Dwata. Balù ale sasè, bay kandogu ale, du man Dwata, kandota én dad to sasè.

Di satu duh sasè nawa én satu tingàgu lagi. Na toogu mlidù. Bnulung Lori én tingàgu bay là gagan. Di kfati én tingàgu toogu mlidù.

Tandà di klidùgu, gmangu, na fye ku tlag agu magin kene Dwata. Bay tagafaldamgu na alò agu tnilew i Dwata. Neyen ku mngalam én kafaglutgu. Na di là mlo i blengan uman mati én satu tingàgu lagi. Na too labi sasè i klidùgu. Na man én dad demegu deg, "Landè gukmamu én kaginam ku Jisas, du tabaling mati én dad ngaam." Bay fandamgu, ku tuad agu magin ku Jisas tnabengan agu. Tuad agu tamlo na mnganay di Dwata. Banlém agu tingà lagi fye mulê én

klehewgu. Du toogu malwe tamlisa di ge. Na mangu di yaangu, "Nang ge mlanu, du én tingàta dtù nan sadni di langit di saféd i Dwata."

Na di là mlo mngà gami uman satu tingà lagi. Na too lehew én nawagu, du too kamdo Dwata gami.

Nun satu duh lamngab agu dtù di dlag na fugen i bong kayu, bay là agu tadè. Én alò i tadè i ayemgu, na mati.

Di satu duh sasè katigdàgu. Man nawagu nan ku mati agu. Na salu agu dtù di to nun loos du mni agu bulung. Di kakwalan baling gseey i bligu. Bay gafaldamgu, na too sasè klidù i Dwata du mni gu bulung dtù di nun loos. Sadni làgu nan tdò di dad ngàgu én gablà di kasaglà. du too malwe i Dwata én. Én i tdògu di dad ngàgu én gablà di Dwata. Là gami nan smalig di to nun loos ku nun tdukmi. bay smalig gami di Dwata.

Too fye i Dwata na too glut én kdee én manan. Kenen samnagin gito balù tan nè gusalu ito. Là ito gasalbuni di kenen. Balù dtù ito di bnas, di lam i ilib na balù di lam i yéél teenan ito. Kenen i too mloos na too mdatah di kdee i dad busaw.

Dtù nan Jisas di langit bay nun duh kenen samfulê. Ku sinto i faglut di kenen én alò neben dtù di tah langit. Én demelà faglut én i fadlaan. Too gu nan

smalig ku Jisas. Kayè Jisas ku tnulen ito én deme dad to gablà di kenen. Én i knayean nimò ito.

Tariri na yaanan Irina uman dad ngàla

F.E.B.C. Printing Division, Manila, Philippines